

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Αναδιοργάνωση του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων και μετονομασία του σε Οργανισμό Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων, προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς στο εξωτερικό, ρυθμίσεις για το Ιστορικό Μουσείο Κρήτης και το μουσείο «Φοίβος Ανωγειανάκης» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού»

Ι. Γενικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο ρυθμίζει την αναδιοργάνωση του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, ζητήματα που αφορούν την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς στο εξωτερικό, το Ιστορικό Μουσείο Κρήτης και το μουσείο «Φοίβος Ανωγειανάκης», ενώ περιλαμβάνει και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Το νομοσχέδιο, μετά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, αποτελείται από οκτώ (8) Μέρη και εξήντα δύο (62) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου.

Το Μέρος Α΄ (άρθρα 1 έως 45) διαρθρώνεται σε πέντε κεφάλαια (Α΄ έως Ε΄) και περιλαμβάνει διατάξεις για την αναδιοργάνωση του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων και τη μετονομασία του σε Οργανισμό Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (Ο.Δ.Α.Π.). Το Κεφάλαιο Α΄, υπό τον τίτλο «Ονομασία—Σκοπός—Διοίκηση» (άρθρα 1 έως 18), εισάγει ρυθμίσεις που αφορούν τον τρόπο οργάνωσης, λειτουργίας και διοίκησης, καθώς και τους σκοπούς του Ο.Δ.Α.Π. Ειδικότερα, διά του άρθρου 1 ρυθμί-

ζονται τα ζητήματα επωνυμίας, μορφής και έδρας του Οργανισμού, ο οποίος εποπτεύεται από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού. Διά του άρθρου 2 καθορίζονται οι σκοποί του Ο.Δ.Α.Π. και εξειδικεύεται ο τρόπος που αυτοί θα εκπληρωθούν μέσω της διάθεσης των πόρων του Οργανισμού για την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων. Το άρθρο 3 καθιερώνει την αποκλειστική αρμοδιότητα του Ο.Δ.Α.Π. για τη δημιουργία εκμαγείων και ακριβών αντιγράφων, και καθορίζει τη διαδικασία αδειοδότησης τρίτων για την παραγωγή απλών αντιγράφων. Το άρθρο 4 περιλαμβάνει ρυθμίσεις σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας η οποία ανήκει κατά κυριότητα ή διαχείριση στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού ή τον ίδιο τον Οργανισμό. Το άρθρο 5 προβλέπει τη δυνατότητα ίδρυσης νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου ειδικού σκοπού για τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας του Ο.Δ.Α.Π. Τα άρθρα 6 έως 11 καθορίζουν τις αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης του Οργανισμού, δηλαδή του Διοικητικού Συμβουλίου και του Προέδρου, και, περαιτέρω, ρυθμίζουν ειδικότερα ζητήματα, όπως τη σύσταση και συγκρότηση, τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και την αποζημίωση των μελών του. Διά των άρθρων 12-13 συνιστάται στον Οργανισμό υπηρεσιακή μονάδα επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης και προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του υπαλλήλου ο οποίος προϊστάται. Το άρθρο 14 απαριθμεί τους πόρους, έσοδα, δωρεές και έκτακτες επιχορηγήσεις του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, που προορίζονται για τον Ο.Δ.Α.Π. Διά του άρθρου 15 θεσπίζονται διαδικασίες καθορισμού των εσόδων του Οργανισμού. Ειδικότερα, οι σχετικές διατάξεις προβλέπουν την έκδοση κοινών αποφάσεων από τους Υπουργούς Οικονομικών και Αθλητισμού και Πολιτισμού, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Δ.Α.Π. ή γνώμη άλλων οργάνων της διοίκησης, αναφορικά με τον προσδιορισμό του ύψους των τιμών των εισιτηρίων, των αντιτίμων από την παροχή υπηρεσιών και των επιβαλλόμενων προστίμων. Το άρθρο 16 περιλαμβάνει ενδεικτική απαρίθμηση των δαπανών στις οποίες προβαίνει ο Ο.Δ.Α.Π. για την εκπλήρωση των σκοπών του. Διά του άρθρου 17 εισάγεται υποχρέωση του Ο.Δ.Α.Π. να αποδίδει στον κρατικό προϋπολογισμό ποσοστό των ετήσιων ταμειακών του διαθεσίμων, το οποίο προορίζεται για την κάλυψη δαπανών και λειτουργικών αναγκών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Το άρθρο 18 ρυθμίζει ζητήματα αναφορικά με τον έλεγχο των οικονομικών στοιχείων, τα pronόμια και τις απαλλαγές του Ο.Δ.Α.Π. Το Κεφάλαιο Β' φέρει τον τίτλο «Διάρθρωση υπηρεσιών και αρμοδιότητες» (άρθρα 19 έως 35). Το άρθρο 19 ορίζει ότι η Γενική Διεύθυνση του Ο.Δ.Α.Π. συγκροτείται από πέντε Διευθύνσεις

και δύο Αυτοτελή Τμήματα. Τα άρθρα 20 έως 29 ρυθμίζουν τις αρμοδιότητες και την εσωτερική διάρθρωση των ως άνω Διευθύνσεων, ενώ τα άρθρα 30 έως 32 και 34 προβλέπουν τη σύσταση και τις αρμοδιότητες των Αυτοτελών Τμημάτων. Διά του άρθρου 33 συνιστάται το Δικαστικό Γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Το άρθρο 35 προβλέπει τη σύσταση Περιφερειακών Υπηρεσιών του Οργανισμού. Το Κεφάλαιο Γ΄ φέρει τον τίτλο «Προσωπικό Ο.Δ.Α.Π.» (άρθρα 36 έως 42). Τα άρθρα 36 έως 38 ορίζουν το συνολικό αριθμό των οργανικών θέσεων του Οργανισμού, καθώς και την κατανομή τους σε θέσεις, αφενός, μόνιμου προσωπικού και, αφετέρου, προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Το άρθρο 39 καθορίζει τον αριθμό των οργανικών θέσεων δικηγόρων με έμμισθη εντολή. Διά του άρθρου 40 ορίζονται τα τυπικά και τα πρόσθετα προσόντα διορισμού ή πρόσληψης του προσωπικού, ενώ το άρθρο 41 καθορίζει, κατά κατηγορία και κλάδο, τις ειδικότητες των υπαλλήλων οι οποίοι θα καλύψουν τις θέσεις των Προϊσταμένων της Γενικής Διεύθυνσης, των Διευθύνσεων, των Τμημάτων και των Γραφείων των Περιφερειακών Υπηρεσιών. Το άρθρο 42 ρυθμίζει τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των προϊστάμενων υπαλλήλων σε Διευθύνσεις, Τμήματα και Αυτοτελή Τμήματα. Το Κεφάλαιο Δ΄ (άρθρα 43 έως 44) περιέχει μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις, ενώ το Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρο 45) περιλαμβάνει τις εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του Μέρους Α΄.

Με τις ρυθμίσεις του Μέρους Β΄ (άρθρα 46-47), υπό τον τίτλο «Προγραμματικές συμβάσεις μουσείων και πολιτιστικών φορέων», προβλέπεται η δυνατότητα σύναψης προγραμματικής σύμβασης μεταξύ του Μουσείου Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού (Μ.Ν.Ε.Π.) και του Μουσείου Ζυγομαλά και ορίζεται, σε γενικό πλαίσιο, το αντικείμενό της (άρθρο 46). Επίσης, παρέχεται στις Περιφέρειες η δυνατότητα χρηματοδότησης έργων επί πολιτιστικών υποδομών που έχουν χαρακτηρισθεί νεότερα μνημεία και ανήκουν σε πολιτιστικούς ή άλλους συλλόγους και σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και προβλέπεται η δυνατότητα των ανωτέρω φορέων να είναι συμβαλλόμενοι στις προγραμματικές συμβάσεις του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (άρθρο 47).

Με τις ρυθμίσεις του Μέρους Γ΄ (άρθρα 48-50), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς στο εξωτερικό, την ιδιωτική μουσειακή συλλογή του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης και το Μουσείο "Φοίβος Ανωγειανάκης"», παρέχεται, υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα μακρόχρονης εξαγωγής αντικειμένων συλλογών μουσείων προκειμένου να εκτεθούν σε

μουσεία, μουσειακούς ή εκθεσιακούς χώρους του εξωτερικού (άρθρο 48), ορίζεται ότι η ιδιωτική μουσειακή συλλογή του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης συνιστά ενιαίο και αμετάβλητο σύνολο, μη επιτρεπομένης της διάσπασής του (άρθρο 49), και προστίθεται στις απαιτούμενες ειδικότητες του Προϊσταμένου του Τμήματος Μουσικών Οργάνων, Εθνομουσικολογίας, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης του Μουσείου Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης» - Κέντρο Μουσικολογίας η ειδικότητα του Μουσειολόγου του Κλάδου ΠΕ Πολιτιστικής Διαχείρισης (άρθρο 50).

Με τις ρυθμίσεις του Μέρους Δ΄ (άρθρα 51-57), υπό τον τίτλο «Φορείς συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων, διάθεση προσωπικού του Λιμενικού Σώματος στη Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, χορήγηση χρηματικής αμοιβής, συμβάσεις μεταφοράς και ασφάλισης ανακτηθέντων πολιτιστικών αγαθών, παράταση προθεσμίας περάτωσης της εκκαθάρισης του Ταμείου Αλληλοβοήθειας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και παράταση χρόνου έναρξης εφαρμογής του συστήματος έναρξης ηλεκτρονικού εισιτηρίου και κάρτας φιλάθλου», προστίθενται στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 έως 54 του ν. 4481/2017 για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, οι ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης που είναι εγκατεστημένες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δραστηριοποιούνται εντός της ελληνικής επικράτειας, συμπληρώνονται οι προϋποθέσεις για τη δραστηριοποίηση στην ελληνική επικράτεια οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και ανεξάρτητων οντοτήτων διαχείρισης (άρθρο 51), ορίζεται υποχρέωση συμμόρφωσης με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου, εντός μηνός από τη δημοσίευσή του, για τους υφιστάμενους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και τις υφιστάμενες ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης (άρθρο 52), προβλέπεται ο ορισμός Αξιωματικού του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ) ως συνδέσμου συνεργασίας σε θέματα αντιμετώπισης της αρχαιοκαπηλίας (άρθρο 53), χαρακτηρίζεται ως απόρρητη η διαδικασία χορήγησης χρηματικής αμοιβής σε όποιον συμβάλλει στην ανάκτηση μνημείων ή στην καταστολή των αδικημάτων του ν. 3028/2002 (άρθρο 54), χαρακτηρίζονται, επίσης, ως απόρρητες οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών μεταφοράς και ασφάλισης ανακτηθέντων πολιτιστικών αγαθών, οι οποίες ακολουθούν τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, εφόσον η αξία τους δεν ξεπερνάει τις εκατόν τριάντα χιλιάδες (130.000) ευρώ (άρθρο 55), παρατείνεται έως την 31.08.2021 η προθεσμία περάτωσης της εκκαθάρισης του Ταμεί-

ου Αλληλοβοηθείας Υπαλλήλων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (άρθρο 56), και παρατείνεται, επίσης, έως την 31.12.2021, ο χρόνος έναρξης εφαρμογής του συστήματος ηλεκτρονικού εισιτηρίου και της κάρτας φιλάθλου (άρθρο 57).

Με τις ρυθμίσεις του Μέρους Ε' (άρθρα 58-59), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις Υπουργείου ψηφιακής διακυβέρνησης», προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η καταβολή της επιχορήγησης επενδυτικών σχεδίων για την παραγωγή οπτικοακουστικών έργων και σε τραπεζικό λογαριασμό ημεδαπής ή αλλοδαπής εταιρείας παραγωγής που έχει ορισθεί δικαιούχος, περιορίζεται ο κύκλος των αλλοδαπών επιχειρήσεων παραγωγής οπτικοακουστικών έργων που εντάσσονται στο καθεστώς ενισχύσεων του ν. 4487/2017, και επιτρέπεται, υπό προϋποθέσεις, η λήψη τιμολογίων που αφορούν επιλέξιμες δαπάνες για την παραγωγή οπτικοακουστικών έργων και τα οποία εκδίδονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα με έδρα ή μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό (άρθρο 58). Επίσης, παρέχεται στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στο πλαίσιο της εφαρμογής της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού του ν. 4720/2020, η δυνατότητα σύναψης προγραμματικών συμβάσεων, συμφωνιών και μνημονίων συνεργασίας και με νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, κοινωνικούς εταίρους και ιδρύματα με κοινωνική μη κερδοσκοπική δραστηριότητα, και ορίζεται ότι, για τα έργα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας που ενσωματώνονται στην Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, δεν απαιτείται η βεβαίωση συνάφειας της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 4720/2020 (άρθρο 59).

Με τις ρυθμίσεις του Μέρους ΣΤ' (άρθρο 60), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων κατά του κορωνοϊού COVID-19», παρατείνεται το χρονικό διάστημα κατά το οποίο παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης πιστωτικού σημειώματος, αντί της επιστροφής χρημάτων, σε πελάτες που έχουν καταβάλει αντίτιμο εισιτηρίου για παραστάσεις, συναυλίες κ.λπ. οι οποίες ακυρώθηκαν ή αναβλήθηκαν ή ενδέχεται να ακυρωθούν ή να αναβληθούν.

Με τις ρυθμίσεις του Μέρους Ζ' (άρθρο 61), υπό τον τίτλο «Καταργούμενες διατάξεις», καταργείται η παράγραφος 4 του άρθρου 32 του ν. 4481/2017.

Με τις ρυθμίσεις του Μέρους Η' (άρθρο 62), υπό τον τίτλο «Έναρξη ισχύος», ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των περιεχομένων

Στα περιεχόμενα του νομοσχεδίου, ο τίτλος του άρθρου 57 πρέπει να είναι ο εξής: «Παράταση χρόνου έναρξης εφαρμογής του συστήματος ηλεκτρονικού εισιτηρίου και της κάρτας φιλάθλου – Τροποποίηση του άρθρου 41Γ του ν. 2725/1999».

2. Επί του άρθρου 3

Το άρθρο 3 του υπό ψήφιση νομοσχεδίου εισάγει αποκλειστική αρμοδιότητα του Ο.Δ.Α.Π., αφενός, για τη δημιουργία εκμαγείων και ακριβών αντιγράφων κατά την έννοια της περίπτωσης γ' της παρ. 4Δ του άρθρου 46 του ν. 3028/2002 (Α' 153) και, αφετέρου, για τη χορήγηση σε τρίτους άδειας παραγωγής απλών αντιγράφων. Σε ό,τι αφορά, ειδικότερα, την άδεια παραγωγής για τα απλά αντίγραφα, αυτή χορηγείται από τον Ο.Δ.Α.Π., μετά από γνώμη της κατά τόπο ή καθ' ύλην αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Παρατηρείται, συναφώς, ότι, μετά τις τροποποιήσεις που επέφερε το άρθρο 20 του ν. 4708/2020 (Α' 140) στη διάταξη του άρθρου 46 παρ. 4 του ν. 3028/2002 (Α' 153) και, ιδίως, με τις προστεθείσες παραγράφους 4Α έως 4Δ, προσδιορίστηκαν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται η προηγούμενη άδεια για την παραγωγή ή αναπαραγωγή απεικονίσεων και αντιγράφων μνημείων. Ειδικότερα, το άρθρο 46 παρ. 4Γ προβλέπει ότι «το δικαίωμα παραγωγής ακριβών αντιγράφων των μνημείων ανήκει αποκλειστικά στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και στο Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων». Στη συνέχεια, στην παράγραφο 4Δ περίπτωση γ' ορίζεται η έννοια του «ακριβούς αντιγράφου». Σύμφωνα δε με την Αιτιολογική Έκθεση του ν. 4708/2020 (Επί του άρθρου 20), «(...) με τον προσδιορισμό της έννοιας του "ακριβούς αντιγράφου", γίνεται ξεκάθαρο ότι η κατασκευή αντιγράφου μνημείου, επιτρέπεται ελεύθερα, χωρίς προηγούμενη αδειοδότηση». Επομένως, και προς αποφυγήν ερμηνευτικών δυσχερειών, σκόπιμη είναι σχετική διευκρίνιση.

3. Επί του άρθρου 8

Στο άρθρο 8 παρ. 1 ορίζεται ότι η σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Δ.Α.Π. «είναι υποχρεωτική εφόσον τη ζητήσουν με αίτησή τους, στον Πρόεδρο του Δ.Σ., τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη του ή ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης». Με την ρύθμιση αυτή ορίζεται ποσοστό άνω του 50% των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (τέσσερα επί συνόλου επτά μελών),

προκειμένου να καθίσταται υποχρεωτική η σύγκληση του οργάνου κατόπιν αιτήματος των μελών του. Παρατηρείται σχετικά ότι, κατά τα γενικώς ισχύοντα στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, ΦΕΚΑ/45) ως προς τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων, «η σύγκληση του συλλογικού οργάνου προς συνεδρίαση είναι υποχρεωτική αν το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνόλου των τακτικών μελών του το ζητήσει εγγράφως από τον πρόεδρο, προσδιορίζοντας και προς συζήτηση θέμα» (άρθρο 14 παρ. 7).

4. Επί του άρθρου 13

Μολονότι το άρθρο 13 φέρει τον τίτλο «Ορισμός, αρμοδιότητες και αμοιβή Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης», οι ρυθμίσεις του άπτονται αποκλειστικά των καθηκόντων του προϊσταμένου υπαλλήλου. Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, θα μπορούσε να εναρμονισθεί ο τίτλος με το περιεχόμενο της διάταξης.

5. Επί του άρθρου 47

Με το πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης διάταξης παρέχεται στις Περιφέρειες η δυνατότητα χρηματοδότησης έργων επί πολιτιστικών υποδομών που έχουν χαρακτηριστεί νεότερα μνημεία και ανήκουν σε πολιτιστικούς ή άλλους συλλόγους και σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Με το δεύτερο εδάφιο ορίζεται ότι οι ανωτέρω φορείς μπορεί να είναι συμβαλλόμενοι στις προγραμματικές συμβάσεις του άρθρου 100 του ν. 3852/2010.

Εν προκειμένω, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί αν η διάταξη του δεύτερου εδαφίου αποτελεί ρύθμιση η οποία τροποποιεί το άρθρο 100 του ν. 3852/2010, με την προσθήκη των ανωτέρω φορέων (πολιτιστικοί ή άλλοι σύλλογοι και σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα) στους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 100 του ν. 3852/2010, ή αν η παρεχόμενη δυνατότητα στους ανωτέρω φορείς αφορά, αποκλειστικά, τα έργα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

6. Επί του άρθρου 48

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται νέο εδάφιο στην παράγραφο 12 του άρθρου 45 του ν. 3028/2002, που παρέχει τη δυνατότητα μακρόχρονης εξαγωγής αντικειμένων συλλογών μουσείων, προκειμένου να εκτεθούν σε μουσεία, μουσειακούς ή εκθεσιακούς χώρους του εξωτερικού, για την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας, «ιδίως όταν η ονομασία του χώρου έκθεσής τους ταυτίζεται με ή περιέχει εκείνη του εξάγοντος μουσείου και εκτίθενται μόνο δικές τους συλλογές». Η δυνατότητα παρέχεται εφόσον υπάρχουν επαρκείς εγγυήσεις για την ασφαλή μεταφορά, έκθε-

ση και επιστροφή τους, και η διάρκεια της εξαγωγής τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι πέντε (25) έτη, δυνάμενη να ανανεωθεί άπαξ.

Επισημαίνεται ότι στον ν. 3028/2002 υφίστανται αντίστοιχες ρυθμίσεις, αφενός, για τον «δανεισμό», «σε εξαιρετικές περιπτώσεις», «υπό τον όρο της αμοιβαιότητας» και «για ορισμένο χρόνο που δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία», «κινήτων μνημείων» «σε Μουσεία ή εκπαιδευτικούς οργανισμούς για εκθεσιακούς ή παιδαγωγικούς σκοπούς», «με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ύστερα από εισήγηση της Υπηρεσίας και γνώμη του Συμβουλίου» (άρθρο 25 παρ. 1), αφετέρου, για την «προσωρινή εξαγωγή μνημείων, με σκοπό την έκθεσή τους σε μουσειακούς ή παρεμφερείς χώρους», με «απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου», «εφόσον παρέχονται επαρκείς εγγυήσεις για την ασφαλή μεταφορά, έκθεση και επιστροφή τους και αφού σταθμιστεί η σημασία της έκθεσης για την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Χώρας ή ενδεχόμενη αμοιβαιότητα» (άρθρο 34 παρ. 11).

Συνεπώς, η προτεινόμενη ρύθμιση διαφοροποιείται ως προς τις ανωτέρω ρυθμίσεις κυρίως ως προς την επιτρεπόμενη διάρκεια της εξαγωγής των ως άνω αντικειμένων και, δευτερευόντως, ως προς την επιπλέον προϋπόθεση «η ονομασία του χώρου έκθεσής τους [να] ταυτίζεται με ή [να] περιέχει εκείνη του εξαγόντος μουσείου και [να] εκτίθενται μόνο δικές τους συλλογές», η οποία τίθεται ενδεικτικά («ιδίως όταν»).

Δοθέντος ότι το υφιστάμενο πλαίσιο του ν. 3028/2002 επιτρέπει τον δανεισμό και την εξαγωγή μνημείων, υπό αυστηρές προϋποθέσεις και για σύντομο χρονικό διάστημα, η προσθήκη νέας ρύθμισης στον ν.3028/2002, κατά παρέκκλιση του υφιστάμενου πλαισίου ως προς τη μακρόχρονη εξαγωγή αντικειμένων συλλογών μουσείων, υπό τις αυτές ή και λιγότερο αυστηρές προϋποθέσεις και στο μέτρο που αφορά και μνημεία, ευρίσκεται σε αναντιστοιχία προς τις ρυθμίσεις των άρθρων 25 παρ. 1 και 34 παρ. 11 του ν. 3028/2002.

7. Επί του άρθρου 51

Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιούνται επί μέρους διατάξεις του ν. 4481/2017, με τον οποίο, μεταξύ άλλων, ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη η Οδηγία 2014/26/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26.2.2014 «για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων καθώς και τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων στην εσωτερική αγορά» (L 84/72, 20.3.2014).

Η Οδηγία 2014/26/ΕΕ (εφεξής: Οδηγία), σύμφωνα με τις σκέψεις (8) και (9), έχει ως σκοπό τον «συντονισμό] των εθνικών κανόνων που αφορούν στην πρόσβαση στη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων από οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, τους όρους διακυβέρνησής τους, και το εποπτικό πλαίσιο τους», καθώς και τον «καθορισμό] [των] απαιτήσεων που ισχύουν για τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης προκειμένου να διασφαλίσουν υψηλό επίπεδο διακυβέρνησης, οικονομικής διαχείρισης, διαφάνειας και λογοδοσίας», χωρίς, ωστόσο, «να εμποδίζονται] τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να επιβάλλουν, στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που είναι εγκατεστημένοι στην επικράτειά τους, αυστηρότερα πρότυπα από εκείνα που καθορίζονται στον τίτλο II της παρούσας οδηγίας εφόσον τα αυστηρότερα αυτά πρότυπα συνάδουν με το δίκαιο της Ένωσης». Σε αυτό το πλαίσιο, το άρθρο 4 της Οδηγίας, κατ'εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, απαγορεύει στα κράτη μέλη την επιβολή υποχρεώσεων «οι οποίες δεν είναι αντικειμενικά αναγκαίες για την προστασία των δικαιωμάτων [των δικαιούχων] και των συμφερόντων τους ή για την αποτελεσματική διαχείριση των δικαιωμάτων τους».

Ο εθνικός νομοθέτης με το άρθρο 4 του ν. 4481/2017 θέσπισε καθεστώς αδειοδότησης της λειτουργίας των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, των οργανισμών συλλογικής προστασίας και των ανεξαρτήτων οντοτήτων διαχείρισης του άρθρου 50 του ν. 4481/2017, που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια (αρ. 4 παρ. 1). Αντιθέτως, δεν θεσπίσθηκε υποχρέωση λήψης άδειας λειτουργίας από τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και τις ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, ως προς τις οποίες αρκεί η γνωστοποίηση στον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας πιστοποιητικών εγγραφής και αδειοδότησης, από τα οποία να προκύπτει η εγκατάστασή τους στο κράτος-μέλος, εφόσον υπάρχει σχετική ρύθμιση στο εθνικό δίκαιο αυτού του κράτους (αρ. 4 παρ. 7).

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του νομοσχεδίου διατηρείται η ανωτέρω διαφοροποίηση, μεταξύ των οργανισμών που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια και αυτών που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, πλην όμως, προστίθεται υποχρέωση των τελευταίων, σε περίπτωση μη ύπαρξης καθεστώτος αδειοδότησης στη χώρα εγκατάστασης, να υποβάλλουν στοιχεία ή έγγραφα από τα οποία να προκύπτει η συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις δραστηριοποίησής τους ως οργανισμών συλλογικής διαχείρισης ή ανεξάρτητων οντοτήτων διαχείρισης, σύμφωνα με το εθνικό

δίκαιο του οικείου κράτους μέλους. Επιπροσθέτως, υπάγονται στο καθεστώς αδειοδότησης οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, και οι οποίοι επιθυμούν τη δραστηριοποίησή τους στην ελληνική επικράτεια ως προς τη διαχείριση δικαιωμάτων επί έργου ή προστατευόμενων αντικειμένων που υπόκεινται σε καθεστώς υποχρεωτικής συλλογικής διαχείρισης σύμφωνα με τον ν. 2121/1993.

Ως προς το καθεστώς αδειοδότησης που εισήγαγε ο ν. 4481/2017 και το οποίο διατηρείται με τις προτεινόμενες διατάξεις του νομοσχεδίου, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την σκέψη (50) της Οδηγίας, «[η] παρούσα οδηγία θα πρέπει να έχει ουδέτερο χαρακτήρα όσον αφορά τα προϋφιστάμενα καθεστώτα της εκ των προτέρων αδειοδότησης και στα καθεστώτα εποπτείας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης για την αντιπροσωπευτικότητα του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, στο μέτρο που τα καθεστώτα αυτά συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο και δεν εμποδίζουν την πλήρη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας». Συναφώς έχει κριθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔικΕΕ) «ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ένα καθεστώς αδειών που περιορίζει τον αριθμό των επιχειρήσεων στην εθνική επικράτεια μπορεί να δικαιολογηθεί για λόγους δημοσίου συμφέροντος (...), εφόσον οι περιορισμοί που απορρέουν από αυτό είναι εύλογοι και δεν βαίνουν πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των εν λόγω στόχων» (απόφαση της 31.1.2008, υποθ. C-380/05, σκέψη 100).

Ως προς τη διαφοροποίηση που εισήγαγε ο ν. 4481/2017 μεταξύ των οργανισμών που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια και αυτών που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, σε παλαιότερη Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας έχει επισημανθεί ότι «το προβλεπόμενο αυστηρότερο πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας των εγχώριων φορέων συλλογικής διαχείρισης και προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των εγχώριων ανεξάρτητων οντοτήτων διαχείρισης σε σχέση με τους αλλοδαπούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην ελληνική επικράτεια, συνιστάμενο στην υποχρέωση αδειοδότησης των πρώτων σε αντίθεση με τους δεύτερους, θέτει προβληματισμό ως προς την δυσμενέστερη μεταχείριση των πρώτων, οι οποίοι υποβάλλονται σε αυξημένες υποχρεώσεις κρατικού ελέγχου και εποπτείας, έναντι των αλλοδαπών φορέων, χωρίς να συντρέχουν λόγοι για την εν λόγω απόκλιση ως προς την εφαρμογή του αυστηρότερου εσωτερικού πλαισίου λειτουργίας» (βλ. Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας επί του νομοσχεδίου «Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων

πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων και άλλα θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού», ν. 4481/2017, Παρατήρηση υπ' αριθ. 2).

Ο ανωτέρω προβληματισμός διατηρείται, δοθέντος ότι η διαφοροποίηση μεταξύ των οργανισμών που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια και αυτών που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ εξακολουθεί να υπάρχει, παρά την προσθήκη, με τις διατάξεις του νομοσχεδίου, πρόσθετης υποχρέωσης των οργανισμών που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ να υποβάλλουν στοιχεία ή έγγραφα από τα οποία να προκύπτει η συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις δραστηριοποίησής τους ως οργανισμών συλλογικής διαχείρισης ή ανεξάρτητων οντοτήτων διαχείρισης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους.

8. Επί του άρθρου 52

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται υποχρέωση συμμόρφωσης με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου, εντός μηνός από τη δημοσίευσή του, για τους υφιστάμενους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και τις υφιστάμενες «ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης του άρθρου 50».

Δοθέντος ότι η προτεινόμενη διάταξη δεν εντάσσεται στον ν. 4481/2017, η φράση «ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης του άρθρου 50» θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τη φράση «ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης του άρθρου 50 του ν. 4481/2017».

9. Επί του άρθρου 53

Με τις διατάξεις του ν. 3658/2008 συνεστήθη στο Υπουργείο Πολιτισμού υπηρεσιακή μονάδα, σε επίπεδο Διεύθυνσης, με τίτλο «Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών», και προβλέφθηκε, με το άρθρο 5, η διάθεση στη Διεύθυνση, Αξιωματικού του Τμήματος Δίωξης Αρχαιοκαπηλίας της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής. Με την προτεινόμενη διάταξη, προστίθεται παράγραφος 2 στο άρθρο 5 του ν. 3658/2008, με την οποία προβλέπεται ο ορισμός Αξιωματικού του Λιμενικού Σώματος-Ελληνική Ακτοφυλακή (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) «ως συνδέσμ[ου] μεταξύ της Υπηρεσίας αυτής και του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής σε θέματα αντιμετώπισης αρχαιοκαπηλίας». Δοθέντος ότι στην προτεινόμενη νέα παράγραφο 2 δεν αναφέρεται η Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών, η φράση «μεταξύ της Υπηρεσίας αυτής» θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τη φράση «μεταξύ της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών» ή από τη φράση «μεταξύ της Διεύθυνσης», όπως αναφέρεται και στην παράγραφο 1 του άρθρου 5.

10. Επί του άρθρου 55

Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται νέο άρθρο 15Α στον ν. 3658/2008 («Μέτρα για την Προστασία των Πολιτιστικών Αγαθών και άλλες διατάξεις»).

α. Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι «οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών μεταφοράς και ασφάλισης ανακτηθέντων, ύστερα από παράνομη διακίνηση, πολιτιστικών αγαθών, στο πλαίσιο δικαστικού ή εξωδικαστικού συμβιβασμού, στο οποίο τίθεται όρος εμπιστευτικότητας μεταξύ των πλευρών, είναι απόρρητες και εξαιρούνται όλων των προβλέψεων δημοσιότητας (Διαύγεια, ΚΗΜΔΗΣ, ΕΣΗΔΗΣ), ανεξαρτήτως της αξίας τους».

Επισημαίνεται ότι η διάταξη εισάγει απόκλιση από τις ρυθμίσεις των άρθρων 36-38 του ν. 4412/2016, με τον οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη η Οδηγία 2014/24/ΕΕ της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (L94/65, 20.03.2014). Η ανωτέρω Οδηγία, στο Τμήμα 2 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Τίτλου ΙΙ, υπό τον τίτλο «Δημοσιότητα και διαφάνεια», καθιερώνει κανόνες δημοσιότητας και διαφάνειας, οι οποίοι ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη, κατά κύριο λόγο, με τα άρθρα 36-38 του ν. 4412/2016, που αφορούν το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) και το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.). Εξαιρέσεις ως προς τις υποχρεώσεις δημοσιότητας και διαφάνειας εισάγονται, μεταξύ άλλων, με την παράγραφο 2 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016, στην οποία ορίζεται ότι «[...] [η] πρόσβαση στα στοιχεία του ΚΗΜΔΗΣ πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των κρατικών απορρήτων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, των κανόνων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και του εταιρικού ή άλλου απορρήτου που προβλέπεται σε ειδικότερες διατάξεις» (βλ. και άρθρα 50 παρ. 4 και 54 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), καθώς και με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, στην οποία ορίζονται αποκλίσεις, για λόγους εθνικής ασφάλειας, ως προς την καταχώριση στοιχείων που αφορούν στις ένοπλες δυνάμεις, στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ) και σε συμβάσεις που συνάπτονται από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες (βλ. και άρθρο 15 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ). Επίσης, στο πλαίσιο τήρησης των κανόνων εχεμύθειας, τίθεται απαγόρευση αποκάλυψης, από τις αναθέτουσες αρχές, πληροφοριών, τις οποίες οι οικονομικοί φορείς έχουν χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικές (άρθρο 21 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ).

Υπό το φως των ανωτέρω, η απόκλιση που εισάγεται με την προτεινόμενη διάταξη από τις ρυθμίσεις των άρθρων 36-38 του ν. 4412/2016, στο μέτρο που εισάγει απόκλιση και από τις ρυθμίσεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, λαμβανομένου υπόψη του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 4 αυτής, εγείρει ζήτημα συμβατότητάς της προς το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι οι συμβάσεις της παραγράφου 1 ακολουθούν τη διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς «προηγούμενη δημοσίευση», του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, εφόσον η αξία τους δεν ξεπερνάει τις εκατόν τριάντα χιλιάδες (130.000) ευρώ.

Αυτονόητο είναι ότι, σε περίπτωση που η αξία των ανωτέρω συμβάσεων ξεπερνάει τις εκατόν τριάντα χιλιάδες (130.000) ευρώ, η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς «προηγούμενη δημοσίευση», του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, μπορεί να τύχει εφαρμογής υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται στο εν λόγω άρθρο.

11. Επί του άρθρου 58

Με την προτεινόμενη διάταξη επέρχονται τροποποιήσεις σε επιμέρους διατάξεις του ν. 4487/2017 και, ειδικότερα, του Κεφαλαίου Δ' του εν λόγω νόμου, που αφορά στη «[δ]ημιουργία θεσμικού πλαισίου για την ενίσχυση της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων στην Ελλάδα» και το οποίο περιέχει, κατ' ουσίαν, διατάξεις εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17.6.2014, «για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (L 187, 26.6.2014, σελ. 1 – 78).

Στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) τίθενται εξαιρέσεις από τους γενικούς κανόνες απαγόρευσης των κρατικών ενισχύσεων. Οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις (άρθρα 107-109 Σ.Λ.Ε.Ε.), οι οποίοι εντάσσονται στο Κεφάλαιο της Σ.Λ.Ε.Ε. περί κανόνων ανταγωνισμού, ρυθμίζουν την έννοια των κρατικών ενισχύσεων, τις προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται προκειμένου να θεωρούνται συμβατές με την κοινή αγορά και τη διαδικασία ελέγχου τους. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται, αφενός, αν μία κρατική ενίσχυση νοθεύει τον ανταγωνισμό, λόγω επιλεκτικής ενίσχυσης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, και, αφετέρου, αν συμβάλλει στην αντιμετώπιση περιφερειακών, κοινωνικών και άλλων ευρύτερων αναγκών, ώστε να θεωρείται συμβατή με την εσωτερική αγορά. (Βλ., σχετικά, Α. Πλιάκο, Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2η έκδοση, 2018, σελ. 754 επ., ιδίως σελ. 762-765).

Μεταξύ των ενισχύσεων που δύνανται, κατά τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 107 της Σ.Λ.Ε.Ε., να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά, είναι και «οι ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού στην Ένωση σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον» (αρ. 107 παρ. 3 περ. δ).

Σε αυτό το πλαίσιο, στο άρθρο 54 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 προβλέπεται ότι «[τ]α καθεστώτα ενισχύσεων για τη συγγραφή σεναρίου, την ανάπτυξη, την παραγωγή, τη διανομή και την προώθηση οπτικοακουστικών έργων συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου Ι» [βλ. περαιτέρω, Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του νομοσχεδίου «Ηλεκτρονικό σύστημα διάθεσης τηλεοπτικού διαφημιστικού χρόνου, τροποποίηση του ν. 3548/2007, σύσταση μητρώου περιφερειακού και τοπικού Τύπου, ειδική σήμανση γραμμωτού κώδικα στις έντυπες εκδόσεις, δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την ενίσχυση της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις», ν. 4487/2017, Παρατήρηση υπ' αριθ. 3].

Υπό το φως των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι οι τροποποιήσεις των διατάξεων του ν. 4487/2017 που επέρχονται με την προτεινόμενη διάταξη, καθώς και η κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 38 του ν. 4487/2017 κοινή υπουργική απόφαση, προκειμένου να συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά, κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης, τελούν, αυτονόητα, υπό τις, γενικές και ειδικές, προϋποθέσεις που τίθενται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17.6.2014.

12. Επί του άρθρου 60

Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιούνται οι περιπτώσεις (α), (β) και (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν. 4708/2020. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων κατά του κορωνοϊού «COVID-19», παρατείνεται το χρονικό διάστημα κατά το οποίο παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης πιστωτικού σημειώματος, αντί της επιστροφής χρημάτων, σε πελάτες που έχουν καταβάλει αντίτιμο εισιτηρίου για παραστάσεις, συναυλίες κ.λπ. που ακυρώθηκαν ή αναβλήθηκαν ή ενδέχεται να ακυρωθούν ή να αναβληθούν. Ειδικότερα, με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης (γ) προβλέπεται ότι σε περίπτωση που, κατά τη λήξη ισχύος του πιστωτικού σημειώματος, δεν έχει χρησιμοποιηθεί αυτό από τον πελάτη, ο διοργανωτής υποχρεούται να του

καταβάλει χρηματικό ποσό ίσο με την αξία του πιστωτικού σημειώματος έως τις 31.12.2021. Δοθέντος ότι η ισχύς των πιστωτικών σημειωμάτων, σύμφωνα με τις περιπτώσεις (α) και (β), λήγει επίσης την 31.12.2021, καθίσταται αδύνατη η εφαρμογή της διάταξης του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης (γ). Άλλωστε, στην ισχύουσα διάταξη, στην οποία τροποποιούνται μόνο οι ημερομηνίες, η ισχύς των πιστωτικών σημειωμάτων είχε ως ημερομηνία λήξης την 30.09.2021, ενώ η αντίστοιχη ημερομηνία μέχρι την οποία ο διοργανωτής υποχρεωνόταν στην καταβολή χρηματικού ποσού, ήταν ένα μήνα μετά, δηλαδή η 31.10.2021.

Αθήνα, 9 Δεκεμβρίου 2020

Οι Εισηγητές

Αλέξανδρος Κεσσόπουλος

Επίκουρος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης

Επιστημονικός Συνεργάτης

Νέστωρ Πολίτης

Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

Καθηγητής του Οικονομικού

Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

